2. Васильченко З. М. «Фінансова нестабільність та її вплив на процес управління кредитним портфелем у банківських установах України» / З. М. Васильченко, О. А. Терещенко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики . – 2013. – Вип. 2. – С. 12–23.

3. Прасолова С.П. Банківські операції.: навч. посібник. / С.П. Прасолова – К.: Центр навчальної літератури, 2013. – 568с.

4. Хорошенюк І.І. Сучасна проблематика здійснення активних операцій комерційними банками в україні // І.І. Хорошенюк – Буковинський державний фінансово-економічний університет. – 2014.

Назаркіна Л.І.
старший викладач кафедри економіки
та моделювання ринкових відносин
Вознюк Ю.О.
студентка 4 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова

РОЛЬ ФІНАНСОВИХ КОНГЛОМЕРАТІВ НА СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Становлення та розвиток багатьох різних фінансових інститутів відіграють дуже важливу роль для національної та міжнародної економіки. Саме їх розвиток обумовив виникнення фінансових посередників які стають необхідними для страхового, інвестиційного та банківського секторів. В процесі розвитку цих посередників їх структура змінюється від страхових організацій, до інтегрованих посередників, тобто фінансових конгломератів. І саме ці зміни обумовлюють необхідність аналізу, узагальнення тенденцій розвитку і функціонування фінансових посередників на страховому ринку України.

Останнім часом дуже активно вивчається функціонування фінансових конгломератів на страховому ринку України, такими вченими як: Єрмошенко А., Клапківа Ю., Кльоби Л., Паращака О., Реверчука С., Козьменко О.,Тринчука В., Школьник І., Лєвіна Р., Лейвена Л., Моррісона А., Халфа Х., Власенкової Ю., Кузнєцової Н., Міркіна Я., Чернової Г., Мандрика Р.

Метою роботи є дослідження організаційних та концептуальних засад впливу фінансових конгломератів на страховому ринку України.

Фінансовий конгломерат – це організація контра об’єднує, групу компаній які пов’язані спільним або взаємним контролем і включають в себе банківські та небанківські установи, які функціонують у секторах: страховому, банківському та інвестиційному. Також, поняття «фінансовий конгломерат» пов’язують з поняттям «корпоративна диверсифікація», тобто руйнування усіх кордонів між страховим, банківським та інвестиційними ринками, і створення

фінансових холдингів [1].

Розвиток та поява фінансових конгломератів на страховому ринку обумовлена прийняттям нормативно–правових актів, які в значній мірі обмежують діяльність фінансових груп і забороняють розповсюдження банківських послуг через страхові компанії. Але з часом світові тенденції на страхових ринках і прояви кризових явищ змусили уряди країн прийняти реформи, які стосуються фінансового і страхового ринків. Основним товчком для розвитку фінансових конгломератів став дозвіл на проведення операцій зі злиття та поглинання фінансових ринків та страхового сектору [2].

В даний час в Україні функціонує близько 389 страхових компаній:

- СК "life" – 58 компаній;
- СК "non-life" – 331 компанія .

Серед цих страхових компаній, як мінімум 15 належать до міжнародних фінансових конгломератів, найбільші з них це Allianz, ING, BNP Paribas, AXA, SEB, RZB-UNIQA. Такі фінансові конгломерати, як BNP Paribas S. A., ING, RZB-UNIQA і SEB функціонують одночасно на фінансовому і страховому ринках України (табл.1).

Таблиця 1 - Фінансові групи, створені міжнародними фінансовими конгломератами в Україні

Міжнародний фінансовий конгломерат	**Країна походження фінансового конгломерату**	**Фінансові посередники, якими володіє Україна**		
		Страховий сектор	**Інвестиційний сектор**	**Банківський сектор**
Allianz	Німеччина	СК «Allianz», СК «Allianz Life»	-	-
AXA	Бельгія	СК «AXA Страхування», СК «AXA Україна»	-	-
BNP Paribas S. A.	Франція	СК «Кардіф», СК «Кардіф Життя», СК «AXA Страхування», СК «AXA Україна»	ЗАТ КУА «Укрсиб Ессет Менеджмент», ТОВ «Українська лізингова компанія»	«УкрСиббанк»
Generali	Італія	СК «Дженералі Гарант», СК «Дженералі Гарант Страху-вання Життя»	-	-
ING	Нідерланди	СК «ІНГ Життя Україна»	-	«ІНГ Банк Україна»
RZB-UNIQA	Австрія	СК «Уніка Життя», СК «Уніка»	ТОВ «Райффайзен Інвестмент», ТОВ КУА «Райф-файзен Аваль»	«Райффайзен Банк Аваль»

Міжнародний фінансовий конгломерат	Країна походження фінансового конгломерату	Фінансові посередники, якими володіє Україна		
		Страховий сектор	Інвестиційний сектор	Банківський сектор
SEB	Швеція	СК «СЕБ Лайф Юкрейн»	КУА «СЕБ Ессет Менеджмент Україна», ЗНКІФ “СЕБ Фонд акцій”,ПІДІФ «СЕБ фонд Збалансований», ПІДІФ «СЕБ фонд грошовий ринок»	«СЕБ-Банк»

Як видно з таблиці 1 дочірня компанія фінансового конгломерату ING, яка знаходиться на території України, включає в себе банк і страхову компанію, що дозволяє позиціонувати її як фінансову групу «bancassurance».

Співпраця AXA і BNP Paribas у сфері «bancassurance» є відображення вигідного партнерства на французькому ринку страхових послуг. В зв’язку з цим AXA бере на себе контроль над «AXA Страхування», «AXA Україна», що отримали дистриб’юторські угоди на банківське страхування на 10 років з «УкрСиббанком» [3].

Сукупні активи міжнародних фінансових конгломератів, які володіють страховими організаціями в Україні, понад у 1 300 разів перевищують сукупні активи вітчизняних страховиків. Така ситуація пояснюється невеликими розмірами страхового ринку України. Встановлені вітчизняним законодавством мінімальні розміри статутних фондів страховиків також не можуть розглядатися як серйозні бар’єри, що перешкоджають входженню міжнародних фінансових конгломератів на вітчизняний страховий ринок. Слід зазначити, що відповідно до ст. 30 Закону України «Про страхування» мінімальний розмір статутного фонду страховика, який займається видами страхування іншими, ніж страхування життя, встановлюється в сумі, еквівалентній 1 млн. євро, а страховика, який займається страхуванням життя, – 1,5 млн. євро [4].

Отже, можемо сказати, що на страховий ринок України міжнародні фінансові конгломерати менш критично впливають – з огляду на його значно менший обсяг і більшу кількість учасників. Представлені в Україні фінансові конгломерати є надпотужними фінансовими посередниками відносно обсягів вітчизняного фінансового ринку. Водночас у зв'язку з нестабільною ситуацією в країні їх роль дещо змінилась, внаслідок, вже сьогодні є суттєве зменшення розмірів міжнародних фінансових конгломератів, а в окремих випадках – їх реорганізація.

Література:

1. Мандрик Р. Финансовые конгломераты: причины возникновения, достоинства, недостатки [Електронний ресурс] / Р. Мандрик, М. Шеховцев. – Режим доступу : http://www.fingames.com.ua/news/7062/. – Назва з екрану.

2. Школьник І.О. Кремень В.М. Вплив міжнародних фінансових конгломератів на розвиток фінансового ринку України//Фінанси України, 2009.

- №9. - С.34-42.

3. Козьменко О. В., Козьменко С. В., Васильєва Т.А. та ін. Нові вектори розвитку страхового ринку України: монографія / О. В. Козьменко, С. В. Козьменко, Т. А. Васи-льєва та ін. // Кер. авт. проекту д.е.н.,проф. О. В. Козьменко. – Суми: Університетська книга, 2012. – 315 с.

4. Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково- практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 3. – С. 205-207.

Назаркіна Л.І.
старший викладач кафедри економіки
та моделювання ринкових відносин
Косогорова Г.В.
студентка 4 курсу напряму підготовки «Фінанси і кредит»
Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова

ІНОЗЕМНИЙ КАПІТАЛ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ МОДЕЛІ БІЗНЕСУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ БАНКІВ

Присутність іноземного капіталу на вітчизняному банківському ринку вже тривалий час викликає гарячі дискусії серед вітчизняних науковців щодо характеру впливу на економіку України. Досліджуючи основні мотиви і ризики участі іноземного капіталу в банківському секторі країни, вітчизняні вчені (В. Геєць, О. Дзюблюк, А. Шаповалов та інші), наголошуючи на позитивній ролі іноземних банків у підвищенні капіталізації вітчизняної банківської системи в період економічного зростання, неодноразово звертали увагу на великий ризик відпливу іноземного капіталу в періоди потрясінь і випробувань кризовими явищами фінансового характеру. Але специфіка інтегрованості вітчизняної економіки до глобалізованого економічного простору виявилася такою, що під час світової фінансової кризи 2008–2010 рр. іноземні банки не лише не пішли з банківської системи України, а й забезпечили їй фінансову стійкість завдяки збереженню при пливу дефіцитних капітальних і кредитних коштів та використовуючи свої конкурентні переваги [1].Хоча саме специфіка вітчизняного ринку зумовила мотивацію іноземних банків щодо активізації роботи на ринку України навіть у кризовий період, а саме: недостатня глибина ринку банківських послуг (у т. ч. роздрібного сектору); перспективність формування надприбуткового кредитного портфеля в умовах високих кредитних ставок на ринку України порівняно з ЄС; незначна частина населення, охопленого кредитуванням; мінімальні ризики у контексті валютної політики Національного банку України.

Вітчизняна статистика нині зафіксувала скорочення активності іноземних